

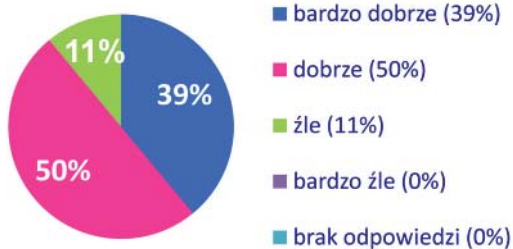
Na europejskim poziomie

Udział wolontariuszy jest niezbędny w przeprowadzeniu każdej nowoczesnej imprezy masowej. Ale bezpośrednim impulsem do propagowania masowego wolontariatu wśród młodzieży było przyznanie Polsce i Ukrainie prawa do organizacji Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012. Poznań podjął się koordynacji projektu dotyczącego wolontariatu miast gospodarzy (Gdańsk, Poznań, Wrocław, Warszawa), który jest ewenementem na kontynencie europejskim. Podczas Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej nie udało się do tej pory ujednoczyć zasad działania wolontariatu w miastach, w których rozgrywane są mecze.

Okazją do przetestowania przygotowanych wcześniej koncepcji i rozwiązań w zakresie organizacji wolontariatu w mieście, stała się 14. sesja Konferencji stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, odbywająca się w Poznaniu w dniach 1-12 grudnia 2008 roku. W obsłudze Konferencji COP 14 brało udział 500 wolontariuszy. Każdy z nich znał angielski, spora część także inne, czasem bardzo egzotyczne, języki obce. Wolontariusze okazali się nieocenionym wsparciem dla realizacji projektu. Wspomagali wszystkie obszary robocze. Ich wiedza, umiejętności oraz zaangażowanie i motywacja przyczyniły się do sukcesu organizacyjnego Konferencji. Zespół organizacyjny w celu przygotowania nowoczesnego wolontariatu akcyjnego na potrzeby Projektu COP 14 stanął przed sporym wyzwaniem. Należało opracować procedury oraz narzędzia, które w krótkim czasie pozwoliłyby rekrutować, przeszkolić, a także zarządzać i administrować dużym zespołem osób w sposób zestandaryzowany, jednolity i przejrzysty. Projekt został pozytywnie oceniony przez 89 proc. wolontariuszy, a 90 proc. z nich zadeklarowało chęć udziału w kolejnych działaniach tego typu.

Wolontariusze pracowali często w trudnych warunkach pogodowych. Zrealizowali postawione im cele w stopniu bardzo dobrym, wykazując się zaangażowaniem, sumiennością oraz odpowiedzialnością. Miasto, mając na uwadze wagę wolontariatu w czasie konferencji, przygotowało zaplecze w postaci Centrum Wolontariatu, nie tylko jako technicznego miejsca administracji, ale zwłaszcza jako przestrzeni spotkań, wypoczynku oraz wymiany doświadczeń. Motywem przewodnim Centrum był ogród - jako temat związany z ekologią. Pomieszczenia wyposażono w wygodne meble, stoły bilardowe oraz tzw. piłkarzyki, zaprojektowano zielen, umożliwiono wolontariuszom dostęp do

Ocena ogólna COP 14 - wolontariat

Internetu ciepłych napojów oraz posiłków. Tak przygotowane Centrum nie odbiegało poziomem i użytecznością od podobnych miejsc w krajach zachodnich. Jedyną rzeczą, która nie spotkała się z zadowoleniem, były godziny otwarcia. Okazało się, że miejsce jest tak popularne, że wolontariusze chcieli spędzać w nim więcej czasu, a nie tylko do godziny 18. Wolontariat akcyjny wykorzystywany na

potrzeby imprez sportowych czy wydarzeń kulturalnych różni się w swoim charakterze od dotychczas podejmowanych działań. Urząd Miasta Poznania stał się jedną z pierwszych jednostek administracyjnych w Polsce, która na dużą skalę, w profesjonalny i zorganizowany sposób, na zasadzie otwartości, dobrowolności i troski o dobro publiczne, podjęła współpracę z wolontariuszami w celu realizowania ważnych wydarzeń dla miasta i regionu.

Sportowe emocje

We wrześniu 2009 roku zakończył się projekt wsparcia przez wolontariuszy organizacji Mistrzostw Europy w Koszykówce (współpraca z Polskim Związkiem Koszykówki) oraz Mistrzostw Świata w Wioślarstwie (współpraca z Polskim Związkiem Wioślarским). W czasie EuroBasketu2009 ponad 100 wolontariuszy pomagało w organizacji imprezy - zajmowali się między innymi: akredytacjami, obsługą kibiców, opieką nad drużynami, działem rozgrywek i transportem. Młodzież dobrowolnie poświęciła swój czas wolny na pracę i szkolenia. Przygotowania trwały od marca do sierpnia. Kandydaci wykazali się olbrzymim zaangażowaniem i chęcią współpracy.

Postawa młodzieży spotkała się z uznaniem także ze strony zawodników. Drużyna chorwacka zaprosiła spontanicznie do wspólnego treningu wolontariuszy, którzy obsługiwali parkiet. Wspólna gra dla młodych chłopaków, często zafascynowanych koszykówką, była niezapomnianym przeżyciem.

Taki sposób organizacji imprez masowych jest zgodny z trendami światowymi. Ponadto stanowi niepowtarzalną szansę aktywnego uczestnictwa w ważnym wydarzeniu. Poznań podejmuje to wyzwanie i stara się tworzyć najlepsze warunki umożliwiające wolontariuszom pozyskiwanie nowych doświadczeń. Niesamowite jest to, że młodzież chętnie włącza się do programów. Jeszcze kilka lat temu byłoby to trudne, a dziś jest już normą. Programy wolontariatu stają się ważnym elementem promocji miasta jako nowoczesnego ośrodka naukowego, targowego, biznesowego, gdzie każdy obywatel (mieszkaniec) może aktywnie uczestniczyć w realizacji *eventów*, stając się ich organizatorem i gospodarzem.

Inicjatywy indywidualne

Ale już wcześniej, przez wiele lat, miasto podejmowało aktywne działania na rzecz propagowania w środowisku szkolnym idei pomocy potrzebującym. Największą inicjatywą tego rodzaju stał się Ogólnopolski Samorządowy Konkurs Nastolatków „8 Wspaniałych”. Projekt mający wspierać inicjatywy młodzieży na rzecz osób potrzebujących wsparcia, jest realizowany we współpracy z Fundacją „Świat na Tak”. Laureaci edycji poznańskiej wielokrotnie byli wyróżniani i nagradzani. W 2008 roku Mikołaj Koteras został laureatem ogólnopolskim konkursu. Mikołaj pracuje na rzecz dzieci w świetlicy środowiskowej przy parafii Zmartwychwstańców w Poznaniu. Opiekuje się dziećmi z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, pomaga im w nauce, wypełnia czas wolny. Jest wolontariuszem programu „Starszy brat, starsza siostra”. Ma bardzo dobry kontakt z maluchami i stanowi dla nich swoisty autorytet. Jest także opiekunem na półkoloniach i koloniach.

W czerwcu 2009 roku Wydział Oświaty był organizatorem XV Gali Finałowej Ogólnopolskiego Konkursu Nastolatków „8 Wspaniałych”. Z tej okazji w Poznaniu gościło około 400 młodych ludzi z całej Polski. Specjalnie dla nich zostały przygotowane liczne atrakcje: zwiedzanie miasta w formie gry miejskiej, piknik w jednym z ogrodów, a na zakończenie koncert Kasi Wilk. Gale są wsparciem i wzmocnieniem postaw wolontariuszy angażujących się na rzecz pomocy osobom w trudnej sytuacji. Młodzież - poprzez zabawę i kontakt z rówieśnikami - uzyskuje pewność, że to, co robi jest ważne i wielu młodych ludzi myśli i działa podobnie. Nawiązują się nowe przyjaźnie, można wymienić się doświadczeniami i ciekawie spędzić czas.

Ta działalność oraz wiele innych lokalnych inicjatyw miały charakter indywidualny i długofalowy. Skupiony był na celach wychowawczych i indywidualnym podejściu zarówno do udzielających wsparcia, jak i korzystających z pomocy. Także efekty pracy wolontariuszy - choć ważne dla środowiska lokalnego - były przeważnie mało znane szerszej opinii. Dlatego Poznań, organizując XV Galę Finałową, dołożył starań, aby każdy uczestnik poczuł się wyjątkowo a impreza miała oprawę, która podkreśli ważność działań podejmowanych w środowisku lokalnym dla całego społeczeństwa. Niepowtarzalna atmosfera poznańskiego spotkania była niewątpliwie wynikiem wielu czynników, ale z pewnością najważniejszym z nich był czynnik ludzki - pozytywne nastawienie młodzieży i chęć współpracy. Kasia Wilk, która występowała na koncercie dla wolontariuszy także wyczuła magię spotkania i włączyła się do wspólnej zabawy pod sceną. Pomimo fatalnej pogody było to niezapomniane wydarzenie.

Na europejskim poziomie

Najważniejszym obecnie celem jest sprawna organizacja Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012. W tym celu Poznań, wspólnie z pozostałymi miastami gospodarzami oraz Spółką EURO 2012 opracowuje projekt, który określa zasady, idee,

cele oraz ustalenia techniczne dla sprawnego przeprowadzenia Mistrzostw Europy w 2012 w Polsce w zakresie wolontariatu wierząc, że takie podejście pozwoli zestandaryzować produkt finalny, a przez to zapewnić najlepszą z możliwych jakości, zarówno dla gości Mistrzostw, jak i wolontariuszy z całego świata.

Wspólna realizacja projektu przez miasta gospodarzy (Gdańsk, Poznań, Wrocław, Warszawę) jest ewenementem na kontynencie europejskim. Podczas Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej nie udało się do tej pory ujednoczyć zasad działania wolontariatu w miastach, w których rozgrywane są mecze. Dodatkowym celem przygotowywanego projektu jest efektywnie wzmocnienie postaw prospołecznych oraz rozpropagowanie na szeroką skalę idei bezinteresownej pomocy.

Wolontariat wart poznania

Ważną inicjatywą był projekt „Wolontariat wart poznania”, realizowany w partnerstwie Urzędu Miasta Poznania i Doradztwa Gospodarczego DGA S.A. (lider projektu). Został on w całości sfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. W ramach projektu wolontariat został dogłębnie przeanalizowany pod kątem szans jego rozwoju. Najistotniejsze było zaprezentowanie Wielkopolanom korzyści, jakie z pracy społecznej może czerpać zarówno wolontariusz, jak i całe jego otoczenie. Dlatego już w początkowej fazie przedsięwzięcia przeprowadzono kompleksowe badania. Uzyskano rozmaite informacje, między innymi ilu jest wolontariuszy, a ilu mogłoby ich być w przyszłości, co motywuje ich do pracy, a także, gdzie są oni najbardziej potrzebni. W badaniu udział wzięły podmioty korzystające z pracy wolontariuszy, jednostki samorządowe i organizacje poszukujące chętnych do realizacji działań. Osobną grupą respondentów byli sami wolontariusze. Wyniki badania posłużyły jako podstawa do przygotowania Strategii Rozwoju Wolontariatu w Województwie Wielkopolskim. Strategia została skonsultowana ze wszystkimi podmiotami, których zdanie może mieć istotny wpływ na ostateczny kształt rozwoju wolontariatu w regionie. Zaangażowani w konsultacje Strategii mogli określić m.in.,

www.wolontariatwartpoznania.pl

jakie są szanse dalszego rozwoju oraz potencjalne bariery dla funkcjonowania wolontariatu w Wielkopolsce.

Istotnym działaniem towarzyszącym było przygotowanie, w ramach bezpłatnych szkoleń, osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo do pełnienia funkcji wolontariusza. Projekt „Wolontariat wart poznania” to działanie pilotażowe, pozwalające określić

obecny stan wolontariatu w Wielkopolsce oraz potencjalne przyszłe kierunki jego rozwoju. Dzięki przeszkoleniu wolontariuszy, dobrze przygotowanych, by aktywnie włączać się w inicjatywy społeczne i miejskie (jak chociażby obsługa imprez sportowych, m.in. Euro 2012), wolontariat zyska nową jakość.

Wolontariuszki obsługujące konferencję klimatyczną.

Wolontariat poznański wzoruje się na doświadczeniach krajów zachodnich i skandynawskich, gdzie ta forma działania jest bardzo popularna i cieszy się olbrzymim zainteresowaniem. Przenoszenie wzorców i doświadczeń jest jednak trudne. Wymaga dużego wyczucia, gdyż nasi sąsiedzi są na innym etapie rozwoju i aktywności społecznej. Dla Poznania ważnym aspektem jest przygotowywanie takiej propozycji współpracy dla mieszkańców, aby stopniowo byli włączani do aktywności społecznej i w dłuższej perspektywie podejmowali samodzielne działania na

Investowanie w przyszłość

Urząd Miasta Poznania planuje wykorzystać pozytywne doświadczenia w zakresie wolontariatu akcyjnego, przy jednoczesnym pielęgnowaniu inicjatyw indywidualnych podejmowanych na rzecz środowiska lokalnego tak, aby w możliwie najszerszy sposób stymulować i rozwijać ten ważny obszar życia społecznego. Jest to olbrzymie wyzwanie, które wymusza przygotowanie specjalistycznych narzędzi i rozwiązań, aby optymalnie wykorzystać olbrzymi potencjał mieszkańców miasta chcących aktywnie działać na rzecz środowiska lokalnego oraz zachęcać młodzież do współpracy.

Wolontariat poznański

Fot. archiwum

rzecz innych. Wolontariat w Poznaniu nie jest postrzegany jako oszczędność, ale jako inwestycja w przyszłość poprzez poszerzanie zainteresowania sprawami społecznymi i ważnymi wydarzeniami oraz propagowanie postawy obywatelskiej.

Wspólna realizacja projektu przez miasta gospodarzy (Gdańsk, Poznań, Wrocław, Warszawę) jest ewenementem na kontynencie europejskim. Podczas Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej nie udało się do tej pory ujednoczyć zasad działania wolontariatu w miastach, w których rozgrywane są mecze. Dodatkowym celem przygotowywanego projektu jest efektywnie wzmocnienie postaw prospołecznych oraz rozpropagowanie na szeroką skalę idei bezinteresownej pomocy.

Opracowanie: Wydział Oświaty
Urzędu Miasta Poznania